

Тавҳид борасида умумий тавсия (2-тавсия)

17:00 / 08.04.2016 4142

Тавҳид борасида умумий тавсия (2-тавсия)

Ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Бир куни Набий алайҳиссаломнинг ортларида эдим. У зот: «Эй болакай! Мен сенга калималарни ўргатаман. Аллоҳни(нг буйруғу қайтариқларини) муҳофаза қилгин, шунда У Зот сени муҳофаза қилади. Аллоҳни муҳофаза қилсанг, У Зотни рўпарангда топасан. Сўрамоқчи бўлсанг, Аллоҳдан сўра. Кўмак истамоқчи бўлсанг, Аллоҳдан иста. Билки, агар бутун уммат (маҳлуқотлар) сенга бирор манфаат бериш учун жамланса ҳам, Аллоҳ сенга ёзган нарсадан бошқасини бера олмайди. Агар уларнинг ҳаммаси сенга бирор зарар етказиш учун жамланса ҳам, Аллоҳ сенга ёзган нарсадан бошқасини етказа олмайди. Қаламлар кўтарилган, саҳифалар қуриган», дедилар».

Термизий ривоят қилган ва бу ҳадис ҳасан, саҳиҳдир, деган.

Термизийдан бошқаларининг ривоятида:

«Аллоҳни(нг буйруғу қайтариқларини) муҳофаза қилгин, шунда У Зотни рўпарангда топасан. Аллоҳни фароғатда танисанг, У сени қийинчиликда танийди. Билки, сени четлаб ўтган нарса сенга етмайди. Сенга етган нарса сени четлаб ўтмайди. Билки, сабр ортидан ютуқ, ғам-ғусса ортидан кушойиш келади. Ва албатта, қийинчилик билан енгиллик бордир», дейилган.

Шарҳ: Бир куни Абдуллоҳ ибн Аббос розияллоҳу анҳу Расулуллоҳ саллаллоҳу алайҳи васалламнинг хачирларига мингашиб олиб, у зотнинг ортларида кетаётган эдилар. Шунда Набий алайҳиссалом у кишига бутун Ислом умматига зарур бўлган ушбу ҳадиси шарифдаги гапларни айтдилар:

«Аллоҳни(нг буйруғу қайтариқларини) муҳофаза қилгин, шунда У Зот сени муҳофаза қилади».

Аллоҳнинг динидаги амр ва наҳийларга қатъий риоя қилсанг, Аллоҳ таоло сени, аҳли оилангни ва дину дунёингни муҳофаза қилади. Зотан, У Зотдан ўзга муҳофаза қилувчи йўқ.

«Аллоҳни муҳофаза қилсанг, У Зотни рўпарангда топасан».

Банда Аллоҳ таолонинг динига оғишмай амал қилса, дуоси тўхтовсиз қабул бўладиган даражага ҳам эришар экан. Ушбу жумладан англанадиган ҳақиқат шудир.

«Сўрамоқчи бўлсанг, Аллоҳдан сўра».

Чунки барча нарса У Зотнинг ихтиёридадир. У Зотдан ўзга берувчи йўқ. Бошқа зоҳирий берувчилар ҳам У Зотнинг амри ила У Зотнинг берганидан берадилар. Шунинг учун орага бошқани қўшмай, тўғридан-тўғри ҳақиқий берувчининг Ўзидан сўраш керак.

«Кўмак истамоқчи бўлсанг, Аллоҳдан иста».

Чунки ҳақиқий кўмакчи – У Зотнинг Ўзидир. Бошқаларнинг барчаси кўмакка муҳтож.

«Билки, агар бутун уммат (маҳлуқотлар) сенга бирор манфаат бериш учун жамланса ҳам, Аллоҳ сенга ёзган нарсадан бошқасини бера олмайди. Агар уларнинг ҳаммаси сенга бирор зарар етказиш учун жамланса ҳам, Аллоҳ сенга ёзган нарсадан бошқасини етказа олмайди. Қаламлар кўтарилган, саҳифалар қуриган».

Фойда ҳам, зиён ҳам Аллоҳдандир. Аллоҳнинг дунёдаги барча маҳлуқотлари жамланиб, сенга заррача фойда ёки зиён етказмоқчи бўлса ҳам, Аллоҳ тақдирингга битган нарсадан бошқаси бўлмайди. Шунинг учун ҳаммани қўйиб, фақат Аллоҳ таолонинг Ўзигагина таваккул қил.

Ушбу ривоятдан олинадиган фойдалар:

1. Болаларга хуш муомалада бўлиб, уларга таълим-тарбия бериш;
2. Аллоҳнинг буйруғу қайтариқларига бўйсуниб У Зотнинг муҳофазасига сабаб бўлиши;
3. Талаб-истакларни фақат уларни бажо келтирувчи Зотдан – Аллоҳдан сўраш кераклиги;

4. Кўмак ва ёрдамни ҳақиқий кўмак берувчи Зотдан – Аллоҳдан сўраш кераклиги;
5. Фойда ҳам, зиён ҳам Аллоҳдан экани;
6. Барча махлуқотлар жамланиб, бир инсонга заррача фойда ёки зиён етказмоқчи бўлса, Аллоҳ тақдирда битган нарсадан бошқаси бўлмаслиги;
7. Банда фароғат пайтида Аллоҳни ёдга олиб, тоат-ибодатда бўлса, қийинчиликка йўлиққан пайтида У Зот уни ёрдамсиз ташлаб қўймаслиги.
8. Сабр ортидан ютуқ, ғам-ғусса ортидан кушойиш, қийинчилик ортидан энгиллик келиши.

«Ҳадис ва Ҳаёт» китоби асосида Муҳаммад Али Муҳаммад Юсуф тайёрлади